

Sygn. akt XXV C 454/24

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2024 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Tomasz Gal

Protokolant sekretarz sądowy Wiktoria Czatrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 maja 2024 roku w Warszawie

sprawy z powództwa Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. w W.

przeciwko (...) spółce z o. o. w B.

o zapłatę

orzeka:

- 1) oddala powództwo,
- 2) ustala, że pozwana wygrała niniejszą sprawę w całości, pozostawiając wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt XXV C 454/24

UZASADNIENIE

Powód **Polski Fundusz Rozwoju S.A. w W.** pozwem wniesionym w dniu 21 grudnia 2023 (data nadania - k. 174) skierowanym przeciwko **(...) sp. z o.o. z siedzibą w B.** wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenie nim, aby pozwana (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. zapłaciła na rzecz powoda:

1. kwotę 414.372 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 18 czerwca 2020 r. do dnia zapłaty;
2. kwotę 500.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie (pозew - k. 3- 25).

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód dochodzi zwrotu nienależnie uzyskanych przez pozwaną kwot subwencji finansowej w ramach dwóch programów rządowych: „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm” (Tarcza Finansowa 1.0) oraz Tarcza Finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm.

Powód wskazał, że powierzono mu realizację rządowego programu udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego w związku ze skutkami

COVID-19. Programem objęci byli - zgodnie z brzmieniem warunków programu oraz dokumentami regulującymi udzielanie wsparcia w ramach programu - przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 Prawa Przedsiębiorców pod

warunkiem uznania, iż podmiot ten spełnia warunki przyznania mu statusu mikroprzedsiębiorcy lub małego lub średniego przedsiębiorcy.

W celu zapewnienia szybkości rozpoznawania wniosków PFR nie dokonywał indywidualnej analizy poszczególnych wniosków o udzielenie subwencji, nie dokonywał weryfikacji prawdziwości lub zgodności z prawem złożonych oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców oraz nie uwzględniał żadnych dodatkowych informacji przekazywanych przez wnioskodawców poza treścią ustandaryzowanego wniosku o przyznanie subwencji finansowej.

PFR podniósł, że pozwana zdecydowała się na skorzystanie z obu Programów, mimo iż ze względu na powiązania kapitałowo-osobowe z innymi podmiotami, pozwana spółka nie należała do grupy mikro, małych i średnich przedsiębiorców. W konsekwencji subwencje finansowe wypłacone pozwanej podlegają zwrotowi.

W toku podjętej przez powoda następczej weryfikacji oświadczeń złożonych przez pozwaną przy składaniu wniosków o udzielenie Subwencji Finansowej 1 oraz Subwencji Finansowej 2 ustalił, że pozwana jest potencjalnie związana z 20 podmiotami.

Powód wskazał iż pozwana spółka jest powiązana kapitałowo lub osobowo ze wszystkimi podmiotami zawartymi w przedstawionym wyliczeniu. Jednakże za najistotniejsze z punktu widzenia niniejszego postępowania, są powiązania przez:

1. K. M., która od dnia 2 października 2019 r., jest wyłącznym udziałowcem pozwanej spółki, a ponadto jest prokurentem samoistnym w spółce (...) sp.j.;
2. A. M., która jest prokurentem samoistnym pozwanej, a zarazem członkiem zarządu (...) S.A., uprawnionym do samodzielnej reprezentacji tej spółki;
3. S. M., który do dnia 2 października 2019 r., był większościowym udziałowcem pozwanej, a obecnie jest członkiem Rady Nadzorczej (...) S.A.;
4. W. M., który jest współnikiem (...) sp.j., a także jest jedynym współnikiem, uprawnionym do reprezentacji tejże spółki.

Powód mając na względzie definicję „przedsiębiorstw powiązanych” wynikającą z Załącznika I Rozporządzenia Pomocowego oraz wykładni omawianego pojęcia przez sądy polskie i europejskie a także stanowiska Komisji Europejskiej i sądów unijnych w kontekście ustalania podmiotów tworzących single economic unit, wskazał jako podmioty powiązane z pozwaną spółką:

1. (...)NIP (...) – jako że K. M. prowadziła działalność gospodarczą pod własną firmą;
2. (...) sp. j. KRS (...) – powiązanie osobowe, K. M. jest współnikiem tej spółki a także prokurentem samoistnym. Do reprezentacji spółki uprawniony jest również W. M., będący współnikiem wskazanej spółki.
3. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) – powiązanie z uwagi na to, że jej jedynym współnikiem jest (...) S.A.
4. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że jej jedynym współnikiem jest (...) S.A.
5. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) – powiązanie z uwagi na to że (...) S.A. dysponuje (...) % udziałem w tej spółce.
6. (...) w O. nr KRS (...) – powiązanie z uwagi na zasiadanie przez rodzinę M. (W. M., A. M., K. M.) w Radzie Nadzorczej.
7. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że (...) S.A. jest jej większościowym udziałowcem.
8. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że (...) sp. z o.o. są jej jedynym udziałowcem.

9. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że (...) sp. z o.o. jest jej jedynym udziałowcem.
10. (...) sp. z o.o. w likwidacji nr KRS (...) -powiązanie pośrednie z uwagi na to, że (...) sp. z o.o. jest jedynym współnikiem tej spółki.
11. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że jej jedynym współnikiem jest (...) S.A.
12. (...) Grupa sp. z o.o. nr KRS (...) – powiązanie kapitałowe, udziały posiadają A. M. i K. M..
13. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że jej jedynym współnikiem jest (...) S.A.
14. Grupa (...) sp. z o.o. nr KRS (...) – powiązanie kapitałowe, udziały posiadają A. M. i K. M..
15. (...) sp. z o.o. nr KRS (...); - powiązanie z uwagi na to, (...) S.A. jest współnikiem spółki (...) sp. z o.o. będącym większościovym udziałowcem. Pozostałym udziałowcem jest A. M..
16. (...) sp. z o.o. KRS (...) – większość udziałów pozostawała w rękach rodziny M.: (...) % udziałów posiadał (...) sp. z o.o., (...) % udziałów posiadała (...) sp. z o.o., (...) % udziałów posiadał (...) S.A.
17. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - większość udziałów pozostawała w rękach rodziny M.: (...) % udziałów posiadał (...) sp. z o.o. i (...) % udziałów posiadała (...) sp. z o.o.
18. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że jej jedynym współnikiem jest (...) S.A.
19. (...) sp. z o.o. nr KRS (...) - powiązanie z uwagi na to, że jej większościovym udziałowcem jest (...) w O..

Powyższych ustaleń powód dokonał na podstawie danych ujawnionych w Rejestrze Przedsiębiorców KRS dla każdej ze spółek.

Dodatkowo powód wskazał, że pozwana spółka uzyskując subwencję z Umowy 1.0., przekroczyła limit pomocy publicznej. Limit ten zgodnie z § 6 ust. 3 Regulaminu 1.0. oraz § 2 ust. 18 Umowy Subwencji 1.0. nie może przekroczyć 800.000 EUR, przy czym do limitu wliczane są również inne środki pomocy publicznej udzielane na podstawie Sekcji 3.1. Tymczasowych Ram Pomocy. Zdaniem powoda pomoc pobrana przez pozwaną i podmioty z nią powiązane przekroczyła wskazany limit, z uwagi na fakt udzielenia im pomocy rekompensującej negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19 z Sekcji 3.1. Tymczasowych ram środków pomocy państwa w łącznej wysokości 1.721.962 EUR.

Powód wskazał, że w sposób wyczerpujący poinformował pozwaną o warunkach udziału w programie Tarcza Finansowa 1.0. oraz Tarcza Finansowa 2.0. a także o warunkach przyznawania subwencji finansowej oraz jej zwrotu jeszcze przed zawarciem umowy.

Po wprowadzeniu przez pozwaną danych w formularzu wniosku (co odbywało się drogą elektroniczną) wygenerowany został projekt umowy subwencji finansowej, z którym pozwana mogła zapoznać się przed jej podpisaniem. W projekcie umowy zawarto w szczególności oświadczenia pozwanej o prowadzeniu działalności gospodarczej zarówno na dzień złożenia wniosku o subwencję, jak i na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz warunki zwrotu subwencji finansowej, a także odnośnik do treści Regulaminu, z którym pozwana mogła zapoznać się (przechowywać i odtwarzać go) zarówno przed podpisaniem umowy subwencji jak i w każdym momencie po jej zawarciu. Taka sama procedura dotyczyła weryfikacji Programu 1.0. oraz 2.0.

Strona powodowa podkreśliła, że oświadczenia pozwanej dotyczące spełnienia przez nią definicji Beneficjenta oraz posiadania statusu Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, zawarte w szczególności w zakresie

- Programu 1.0.w § 1 ust. 2, § 10 ust. 2 i ust. 8 lit. g Regulaminu 1.0. oraz

- Programu 2.0. w § 2 ust. 1, §11 ust. 8 lit. a i b Regulaminu 2.0.,

należy uznać więc za nieprawdziwe.

Również za nieprawdziwe należy uznać zawarte w § 1 ust. 1 Umowy Subwencji 1.0. oraz § 1 ust. 2 Umowy Subwencji 2.0. oświadczenia pozwanej, że wszystkie przedstawione we wskazanych Umowach informacje oraz złożone oświadczenia są zgodne z prawdą.

W związku z powyższym po stronie pozwanej powstał umowny obowiązek zwrotu udzielonych subwencji, a mianowicie:

1. Subwencji Finansowej 1 w całości na podstawie § 3 ust. 6 Regulaminu 1.0. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi zgodnie z § 11 ust.13 Regulaminu stanowiącego integralną część umowy subwencji finansowej. Zgodnie z którym w przypadku uzyskania subwencji finansowej na podstawie nieprawdziwych oświadczeń, zwrot subwencji powinien być dokonany niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania subwencji finansowej.

2. Subwencji Finansowej 2 w całości na podstawie § 6¹ ust. 11 Regulaminu w zw. z § 6¹ ust. 6 lit. b pkt. ii Regulaminu 2.0. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi zgodnie z § 16 ust. 7 Regulaminu stanowiącego integralną część umowy subwencji finansowej. Zgodnie z którym w przypadku uzyskania subwencji na podstawie nieprawdziwych oświadczeń, PFR może żądać zwrotu subwencji finansowej wraz z odsetkami liczonymi od dnia przekazania subwencji lub nienależnej części do dyspozycji Beneficjenta.

Pomimo wezwania przez PFR pozwanej do zwrotu kwot wypłaconego wsparcia w ramach Umowy 1.0. i Umowy 2.0., pozwana spółka nie dokonała zwrotu otrzymanych subwencji finansowych (przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 2.10.2023 r. dot. Umowy Subwencji 1.0. k. 116-117, wypowiedzenie umowy subwencji oraz przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 2.10.2023 r. k.120-121).

Jako alternatywną podstawę prawną żądania powództwa powód wskazał przepisy o nienależnym świadczeniu, a także art. 415 kc.

W zakresie roszczenia wywodzone z treści art. 415 kc powód, wskazał, że pozwana spółka wprowadziła go w błąd w dwóch aspektach co do spełnienia statusu mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy w odniesieniu do Subwencji Finansowej 1 i 2. Jak również co do nieprzekroczenia limitu 800 tyś. EUR pomocy publicznej uzyskanej na podstawie sekcji 3.1. Tymczasowych ram (Komunikatu KE) w odniesieniu do Subwencji Finansowej 1. Zdaniem powoda ubieganie się przez pozwaną o subwencję w sytuacji gdy podmioty z nią powiązane wyczerpały wcześniej większość przysługującego limitu pomocy publicznej, skutkuje bezprawnym uzyskaniem Subwencji Finansowej 1 oraz 2.

W dniu 12 stycznia 2024 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty XXV Nc 5/24 k. 178).

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 15 lutego 2024 r. (data nadania – k.212) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego (sprzeciw od nakazu zapłaty k.190-201).

W uzasadnieniu pozwana spółka w pierwszej kolejności podniosła zarzut przedawnienia roszczeń powoda dochodzonych w niniejszym postępowaniu. Pozwana wskazała, że roszczenia w zakresie Umowy Subwencji 1.0. zawartej w dniu 25 maja 2020 r. uległy przedawnieniu zgodnie z 3-letnim terminem, albowiem powód przy dochowaniu należytej staranności już w dniu podpisaniu umowy powinien wiedzieć o powstałej szkodzie. W konsekwencji roszczenia powoda przedawniły się w dniu 25 maja 2023 r.

W dalszej części sprzeciwu pozwana wskazała, iż powód nie udowodnił twierdzeń pozwalających uznać pozwaną za dużego przedsiębiorcę. Ponadto powód używając określenia potencjalnego powiązania z 20 podmiotami, nie sprecyzował jakiego rodzaju są to powiązania wskazując jedynie ogólnikowo na powiązania przez rodzinę M., tym samym nie uzasadniając wywodzonych twierdzeń. Pozwana jednocześnie zaprzeczyła, iż pomiędzy nią a podmiotami wskazanymi zachodzi związek powiązania. Pozwana zaprzeczyła również, jakoby decyzja o przyznaniu oraz zwolnieniu z obowiązku zwrotu subwencji była wydana w sposób zautomatyzowany i uproszczony.

Pozwana powołując się na treści zawarte w Załączniku nr 1 do Rozporządzenia Pomocowego, przedstawiła dane uzasadniające zaliczenie jej do kategorii małych przedsiębiorców, albowiem:

- w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., zatrudniała (...) osób. Obroty ze sprzedaży netto wyniosły (...) EUR, natomiast suma aktywów bilansów wyniosła (...) EUR;

- w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., zatrudniała (...) osób. Obroty ze sprzedaży netto wyniosły (...) EUR, natomiast suma aktywów bilansów wyniosła (...) EUR;

- w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., zatrudniała (...) osób. Obroty ze sprzedaży netto wyniosły (...) EUR, natomiast suma aktywów bilansów wyniosła (...) EUR.

Natomiast w zakresie istnienia ewentualnych powiązań ze wskazanymi w pozwie spółkami, pozwana wskazała że:

- w zakresie powiązania ze spółką (...) sp.j pozwana wskazała, że nie posiada udziałów w tej spółce, ponadto oba te podmioty działają na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny. Dodatkowo pełnienie funkcji prokurenta nie przesądza okoliczności powiązania z tą spółką;

- w zakresie powiązania ze spółką (...) S.A. – pozwana wskazała, że nie posiada udziałów w tej spółce, ponadto oba te podmioty działają na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny. Ponadto K. M. jest jednym z trzech członków rady nadzorczej, co oznacza że nie ma ona większości praw głosu;

- z uwagi na brak stosunku powiązania czy też partnerstwa pozwanej spółki ze spółkami (...) sp. j. oraz (...) S.A., nie mogą istnieć również powiązania pozwanej ze spółkami (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. w likwidacji, (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o.;

- w zakresie powiązania z (...) w O. pozwana wskazała, że nie posiada ona udziału w tej spółdzielni. Również w zakresie powiązania poprzez osobę K. M. nie zachodzi stosunek powiązania, albowiem podmioty te działają na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny. Ponadto K. m. jako jeden z trzech członków rady nadzorczej nie ma większości praw głosu;

- z uwagi na brak powiązania pozwanej z (...) w O., nie zachodzi również stosunek powiązania czy partnerstwa z (...) sp. z o.o.;

- w zakresie powiązania ze spółką (...) sp. z o.o. wskazano, że K. M. posiada jedynie (...) % udziałów w spółce ((...) z (...)), przez co nie można go zakwalifikować jako podmiotu partnerskiego, gdzie wymagane jest minimum (...) % udziałów. Dodatkowo nie zachodzi powiązanie osobowe, albowiem oba te podmioty działają na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny;

- w zakresie powiązania ze spółką GRUPA (...) sp. z o.o. pozwana wskazała, że posiada jedynie (...) udziałów w tej spółce ((...)z (...)) przez co nie można go zakwalifikować jako podmiotu partnerskiego, gdzie wymagane jest minimum (...) % udziałów. Dodatkowo nie zachodzi powiązanie osobowe, albowiem oba te podmioty działają na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny;

- w zakresie powiązania ze spółką (...) sp. z o.o. pozwana wskazała, że nie zachodzi powiązanie osobowe, albowiem oba te podmioty działają na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny. Ponadto K. M. jako były członek rady nadzorczej spółki nie miała większości praw głosu.

Ponadto pozwana wskazała w przepisach, że powoływane przez powoda postanowienia Regulaminu 1.0., stanowiące podstawę dochodzonych roszczeń nie są wiążące dla pozwanej. Zawarte w § 11 ust. 4 Umowy Subwencji 1.0. odesłanie do strony internetowej na której dokument w postaci Regulaminu miał być wyświetlany, zawiera komunikat „Niestety, ale podana strona nie została znaleziona”, co stanowi wyraz braku udostępnienia go pozwanej przed zawarciem Umowy.

Pozwana wskazuje również na szereg regulacji zawartych w Umowie 1.0. tj. §2 ust. 7, §2 ust. 10 oraz § 2 ust. 11 Umowy Subwencji 1.0. , które zobowiązywały powoda do weryfikacji danych zawartych w ramach złożonych oświadczeń w oparciu o publicznie dostępne dane ujawnione w KRS. Dlatego też zdaniem pozwanej, powód utracił możliwość dochodzenia zwrotu udzielonej subwencji w chwili wydania decyzji o zwolnieniu pozwanej spółki w całości decyzją z dnia 25 czerwca 2021 r. w zakresie kwoty 414.372 zł oraz 13 lipca 2022 r. w zakresie kwoty 500.000 zł.

Zdaniem pozwanej nie są dla niej wiążące również postanowienia Regulaminu 2.0. albowiem podobnie jak w powyższej sytuacji, mimo zawartego w ramach Umowy Subwencji 2.0. odesłania do strony internetowej, pod tym adresem dokument ten nie został ujawniony. Ponadto analogicznie jak w przypadku Umowy Subwencji 1.0., pozwany wskazuje iż postanowienia Umowy Subwencji 2.0. nakładały na powoda obowiązek badania prawdziwości złożonych oświadczeń. W konsekwencji uzasadnionym było pozostawanie przez pozwaną w przekonaniu że przysługuje jej status MŚP wobec zawarcia z nią kolejnej umowy o subwencje finansowe. W takim stanie sprawy, w opinii pozwanej złożone przez nią oświadczenia były prawdziwe, natomiast uzyskanie subwencji finansowej dodatkowo upewniło ją w takim przekonaniu, zatem nie ma podstaw do uznania jej odpowiedzialności za nienależyte wykonanie zobowiązania.

Pozwana wskazała, że również alternatywne podstawy roszczeń powoda nie zasługują na uwzględnienie. W zakresie odpowiedzialności deliktowej powód nie wykazał aby pozwana faktycznie wprowadziła go w błąd w zakresie posiadania statusu MŚP a także aby przekroczyła limit 800.000 euro uzyskanej pomocy przez nią i podmioty powiązane. W sytuacji braku wykazania jej powiązania ze wskazanymi podmiotami. Pozwana w odniesieniu do kolejnej podstawy roszczenia, dotyczącej nienależnego świadczenia, zarzuciła że powód nie doprecyzował podstawy zgłoszonego roszczenia przez co nie może odnieść się w pełnym zakresie do tej kwestii.

Dodatkowo pozwana spółka powołała się na fakt zwolnienia jej z obowiązku zwrotu subwencji w całości w dniu 25 czerwca 2021 r. w zakresie kwoty 414.372 zł oraz w dniu 13 lipca 2022 r. w zakresie kwoty 500.000 zł. Brak złożenia przez powoda oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli tj. zwolnienia pozwanej z obowiązku zwrotu subwencji, doprowadził do sytuacji w której powód domaga się realizacji zobowiązania, które wygasło stosownie do treści art. 508 kc.

W zakresie roszczenia odsetkowego, pozwana podtrzymując nadal swoje stanowisko o braku związania jej postanowieniami Regulaminów 1.0. oraz 2.0. uzasadnia możliwość domagania się zapłaty odsetek od dnia 18 października 2023 r., kiedy to pozwana wysłała powodowi odpowiedzi na wezwanie do zapłaty zarówno w zakresie Umowy o Subwencję 1.0. oraz Umowy o Subwencję 2.0.

Powód podtrzymał stanowisko w piśmie z dnia 9 kwietnia 2024 r. (k. 224 i nast.).

Pozwana podtrzymała stanowisko w piśmie z dnia 26.04.2024 r. i jednocześnie podniosła nową argumentację, wskazując, że powódka w nieuprawniony sposób dokonała samodzielnej modyfikacji zasad korzystania z programu Tarcza Finansowa 1.0 poprzez wprowadzenie do regulaminu definicji MŚP niezgodnej z uchwałą Rady Ministrów nr 50/2020 z dnia 27.04.2020 r. wprowadzającą w życie ten program. Ponadto według pozwanej regulamin w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia przez strony umowy z dnia 25.05.2020 r. miał inną treść niż regulamin przedstawiony przez powoda w niniejszej sprawie jako załącznik do pozwu w zakresie definicji MŚP. Zdaniem pozwanej powód powołał się w niniejszej sprawie na regulamin w innym brzmieniu (obowiązującym od 28.04.2021 r.) niż jego faktyczne brzmienie w dniu 28.05.2020 roku. W rezultacie tych okoliczności – zdaniem pozwanej - w dacie zawierania umowy z 2020 r. pozwana jako beneficjent programu w ogóle nie miała obowiązku uwzględniania

przedsiębiorstw powiązanych i partnerskich przy ocenie czy spełnia warunki skorzystania z subwencji finansowej (k. 285 i nast.).

Strona powodowa na rozprawie w dniu 27 maja 2024 r. przyznała, iż przedmiotowy regulamin w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia przez strony umowy z dnia 25.05.2020 r. miał inną treść niż regulamin przedstawiony przez powoda w niniejszej sprawie jako załącznik do pozwu, wskazując że w dacie zawarcia przez strony umowy z dnia 25.05.2020 r.. regulamin ten miał brzmienie takie jak treść regulaminu przedstawionego przez stronę pozwaną jako załącznik do pisma tej strony z dnia 26.04.24 r. (k. 408 v.).

Na podstawie przedstawionego materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie: regulaminu ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” – k. 40-60, umowy subwencji finansowej nr (...) z dnia 25 maja 2020 roku – k. 68-73v., decyzja w sprawie subwencji z dnia 26 maja 2020 r. k. 77, potwierdzenia dokonania wypłaty subwencji finansowej – k. 79, decyzji w sprawie zwolnienia z obowiązku zwrotu subwencji z dnia 25 czerwca 2021 r. – k. 84, wezwania do zwrotu subwencji finansowej z dnia 2 października 2023 roku – k. 116-117, potwierdzenia doręczenia wezwania do zwrotu subwencji finansowej z dnia 2 października 2023 roku - k. 118, regulaminu ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza finansowa 2.0. Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” – k. 86-97, umowy subwencji finansowej nr(...)z dnia 27 stycznia 2021 roku – k. 99-105, decyzja w sprawie subwencji z dnia 28 stycznia 2021 r. k. 107, potwierdzenia dokonania wypłaty subwencji finansowej – k. 109, decyzji w sprawie zwolnienia z obowiązku zwrotu subwencji z dnia 13 lipca 2022 r. – k. 114, wezwania do zwrotu subwencji finansowej z dnia 2 października 2023 roku – k.,120-121 potwierdzenia doręczenia wezwania do zwrotu subwencji finansowej z dnia 2 października 2023 roku - k. 122, zeznań reprezentanta pozwanej – k. 408 v. – 409 v. **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Ustalenia faktyczne w zakresie zawarcia umowy subwencji finansowej nr(...) z dnia 25 maja 2020 roku:

Koronawirus SARS-CoV-2 pojawił się w mieście W. w C. w grudniu 2019 r. Nowa choroba, którą wywołuje koronawirus, została nazwana COVID-19, a WHO ogłosiła światową pandemię. Wirus miał duży potencjał zakażenia. Przebieg kliniczny choroby był zróżnicowany, od łagodnego czy nawet bezobjawowego do ciężkiej niewydolności oddechowej i śmierci. Choroba stanowiła znaczne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, przyczyniła się do wzrostu strachu i lęku wśród społeczeństwa.

Minister Zdrowia i Rada Ministrów – wraz z ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii – wprowadzili liczne ograniczenia, nakazy i zakazy (dotyczyły m.in. obowiązkowej kwarantanny, ograniczeń w przemieszczaniu się, obostrzeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, a także całkowitych zakazów prowadzenia działalności określonego rodzaju). Wybuch pandemii miał bardzo duży wpływ na sytuację gospodarczą w kraju, mocno dotknął pracodawców. Pracodawcy zmuszeni byli podejmować środki celem minimalizowania transmisji wirusa.

Zgodnie z art. 21a ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o systemie instytucji rozwoju („u.s.i.r.”), Rada Ministrów, w związku ze skutkami COVID-19, mogła powierzyć Polskiemu Funduszowi Rozwoju realizację rządowego programu udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego (art. 21a ust. 1 u.s.i.r.).

Na mocy uchwały Rady Ministrów nr 50/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie programu rządowego „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” przyjęty został program rządowy Tarcza Finansowa, stanowiący stanowi załącznik do tej uchwały (zgodnie z § 1 Uchwały).

Realizację rządowego programu powierzono Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A. w W.. Założycielem PFR jest Skarb Państwa.

Zasadniczym celem programu była realizacja podstawowego interesu ekonomicznego Rzeczypospolitej Polskiej w postaci zapewnienia stabilności przedsiębiorstw i gospodarki. Program kierowany był do beneficjentów, którzy łącznie wytwarzali istotną część polskiego PKB. Program miał na celu zapobiegnięcie ryzyka masowej upadłości beneficjentów

oraz zwolnień ich pracowników na skutek znaczących zakłóceń w funkcjonowaniu gospodarki w związku z epidemią COVID-19. Celami szczegółowymi programu było:

- a) udostępnienie beneficjentom finansowania programowego na warunkach preferencyjnych, w istotnej części bezzwrotnego, dla zapewnienia im płynności i stabilności finansowej w okresie poważnych zakłóceń w gospodarce w związku ze skutkami pandemii (...)¹⁹;
- b) przekazanie rekompensat finansowych dla przedsiębiorców w związku ze szkodami w postaci utraconych dochodów lub dodatkowych kosztów poniesionych w wyniku pandemii (...)¹⁹;
- c) przeciwdziałanie zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki w okresie kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią (...)¹⁹;
- d) stabilizacja finansowa beneficjentów celem ochrony miejsc pracy i bezpieczeństwa finansowego obywateli;
- e) zapewnienie pomocy finansowej dla sektorów szczególnie silnie dotkniętych skutkami pandemii COVID19.

Istotnym celem programu była więc ochrona miejsc pracy i promocja zatrudnienia.

W celu realizacji programu, PFR przyjął Regulamin ubiegania się o udział w programie rządowym. Wersja pierwotna Regulaminu obowiązywała od dnia 29 kwietnia 2020 roku.

W dniu zawarcia Umowy Subwencji 1.O., czyli w dniu 25 maja 2020 r. przepis § 1 ust. 2 regulaminu miał następujące brzmienie „Wyrażenia pisane w niniejszym Regulaminie wielką literą mają następujące znaczenie, w tym: Beneficjent oznacza przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 Prawa Przedsiębiorców posiadającego status Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, wnioskującego do PFR o udzielenie Subwencji Finansowej, lub któremu PFR udzielił Subwencji Finansowej” (k. 293); w tym: „MŚP oznacza przedsiębiorcę, który (a) zatrudnia do 249 pracowników (z wyłączeniem właściciela), a jego roczny obrót za 2019 r. nie przekroczył 50.000.000 EUR, lub suma bilansowa za 2019 r. nie przekroczyła 43.000.000 EUR, (b) nie jest Mikroprzedsiębiorcą, lub (ii) nie jest beneficjentem finansowania udzielonego w ramach programu rządowego pt. "Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm". Na potrzeby ustalenia statusu MŚP przez pracownika rozumie się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, przy czym za pracowników nie uważa się pracowników na urloпах macierzyńskich, ojcowskich, rodzicielskich, wychowawczych i zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego” (k. 294), w tym: „Przedsiębiorstwa partnerskie oznacza wszystkie przedsiębiorstwa, które nie są powiązane, ale między którymi istnieją następujące związki – przedsiębiorstwo działające na rynku wyższego szczebla (typu upstream) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązaniem, co najmniej 25 % kapitału innego przedsiębiorstwa działającego na rynku niższego szczebla (typu downstream) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie” (k. 295 i 295 v.), w tym: „Przedsiębiorstwa powiązane oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków: (i): przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka, (ii) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczać lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa, (iii) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki, (iv) przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie”, w tym: „Warunki Programowe oznaczają wszelkie warunki, oświadczenia, wymogi lub kryteria determinujące jakiegokolwiek uprawnienia lub obowiązki Beneficjenta związane z Finansowaniem Programowym, w tym, w szczególności, warunki determinujące (a) możliwość ubiegania się przez Beneficjenta o udział w Programie, (b) wysokość Subwencji Finansowej, którą może otrzymać Beneficjent, (c) zwolnienie Beneficjenta z obowiązku zwrotu całości lub części Subwencji Finansowej, w każdym przypadku określone w Dokumentach Programowych i przepisach bezwzględnie obowiązującego prawa polskiego i prawa Unii Europejskiej” (k. 296). W zakresie stanu powiązania z innymi przedsiębiorstwami istniały następujące warunki

programowe: § 10 ust. 3 regulaminu – „Określając status Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, Beneficjent jest zobowiązany zweryfikować, czy zachodzą po jego stronie powiązania w ramach relacji łączących go z innymi przedsiębiorstwami (m.in. w ramach grup kapitałowych), które mogą mieć następujący charakter i w razie konieczności sumować dane dotyczące przedsiębiorstw z nim powiązanych w następujący sposób: (i) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa powiązane – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się w całości dane przedsiębiorstw powiązanych, (ii) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa partnerskie – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się dane przedsiębiorstw partnerskich proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (z tym że należy wziąć pod uwagę wyższy udział) – nie dotyczy to publicznych korporacji inwestycyjnych, spółek venture capital, osób fizycznych lub grupy osób fizycznych prowadzących regularną działalność inwestycyjną jako tzw. „anioły biznesu”, o ile całkowita kwota inwestycji tych inwestorów w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 EUR; inwestorzy instytucjonalni, w tym fundusze rozwoju regionalnego”, § 10 ust. 4 regulaminu - „Wskazane wyżej powiązania mogą zachodzić również za pośrednictwem innych przedsiębiorstw, oraz osób fizycznych i ich grup, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych”, § 10 ust. 5 regulaminu – „Zawsze dużym przedsiębiorstwem będzie taki podmiot, którego 25 % lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, przez co najmniej jeden organ publiczny”, § 10 ust. 6 regulaminu - „Dane przedsiębiorstw, które podlegają sumowaniu należy ustalać na podstawie ksiąg rachunkowych lub danych pochodzących ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego”, § 10 ust. 7 regulaminu - „Szczegółowe informacje dotyczące ustalenia statusu przedsiębiorstwa znajdują się w Załączniku I Rozporządzenia Pomocowego”(k. 300).

Od dnia 28 kwietnia 2021 r. (k. 40) przepis § 1 ust. 2 regulaminu 1.0 miał następujące brzmienie „Wyrażenia pisane w niniejszym Regulaminie wielką literą mają następujące znaczenie, w tym: Beneficjent oznacza, na potrzeby określenia podmiotu uprawnionego do udziału w Programie, przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 Prawa Przedsiębiorców pod warunkiem uznania, iż podmiot ten spełnia warunki przyznania mu statusu Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, wnioskującego do PFR o udzielenie Subwencji Finansowej, lub któremu PFR udzielił Subwencji Finansowej”(k. 41); w tym: „MŚP oznacza, na potrzeby ustalenia podmiotu uprawnionego do udziału w Programie, zgodnie z niniejszym Regulaminem, Beneficjenta, który na 31 grudnia 2019 r. (a) zatrudnia do 249 pracowników (z wyłączeniem właściciela), a jego roczny obrót za 2019 r. nie przekroczył 50.000.000 EUR, lub suma bilansowa za 2019 r. nie przekroczyła 43.000.000 EUR, (b) nie jest Mikroprzedsiębiorcą, oraz (c) nie jest beneficjentem finansowania udzielonego w ramach programu rządowego pt. "Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm". Na potrzeby ustalenia statusu MŚP, jako podmiotu uprawnionego do udziału w Programie, zgodnie z niniejszym Regulaminem, przez pracownika rozumie się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, przy czym za pracowników nie uważa się pracowników na urloпах macierzyńskich, ojcowskich, rodzicielskich, wychowawczych i zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego. Określenie statusu MŚP powinno uwzględniać inne warunki określone w treści niniejszego Regulaminu oraz Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego” (k. 41 v.), w tym: „Przedsiębiorstwa Partnerskie oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa, które nie są Przedsiębiorstwami Powiązanymi zgodnie z niniejszym Regulaminem i między którymi istnieją następujące związki – przedsiębiorstwo działające na rynku wyższego szczebla (typu upstream) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązaniem, co najmniej 25 % kapitału innego przedsiębiorstwa działającego na rynku niższego szczebla (typu downstream) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie z uwzględnieniem metodologii przyjętej w Załączniku I do Rozporządzenia Pomocowego” (k. 42), w tym: „Przedsiębiorstwa Powiązane oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków: (i): przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka, (ii) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczać lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa, (iii) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki, (iv) przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie, z uwzględnieniem metodologii przyjętej w

Załączniku I do Rozporządzenia Pomocowego” (k. 42), w tym: „Warunki Programowe oznaczają wszelkie warunki, oświadczenia, wymogi lub kryteria determinujące jakiegokolwiek uprawnienia lub obowiązki Beneficjenta związane z Finansowaniem Programowym, w tym, w szczególności, warunki determinujące (a) możliwość ubiegania się przez Beneficjenta o udział w Programie, (b) wysokość Subwencji Finansowej, którą może otrzymać Beneficjent, (c) zwolnienie Beneficjenta z obowiązku zwrotu całości lub części Subwencji Finansowej, w każdym przypadku określone w Dokumentach Programowych i przepisach bezwzględnie obowiązującego prawa polskiego i prawa Unii Europejskiej” (k. 42 v.). W zakresie stanu powiązania z innymi przedsiębiorstwami istniały następujące warunki programowe: § 10 ust. 3 regulaminu – „Określając status Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, Beneficjent jest zobowiązany zweryfikować, czy zachodzą po jego stronie powiązania w ramach relacji łączących go z innymi przedsiębiorstwami (m.in. w ramach grup kapitałowych), które mogą mieć następujący charakter i w razie konieczności sumować dane dotyczące przedsiębiorstw z nim powiązanych w następujący sposób: (i) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa powiązane – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się w całości dane przedsiębiorstw powiązanych, (ii) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa partnerskie – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się dane Przedsiębiorstw Partnerskich proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (z tym że należy wziąć pod uwagę wyższy udział) – nie dotyczy to (i) publicznych korporacji inwestycyjnych, spółek venture capital, osób fizycznych lub grupy osób fizycznych prowadzących regularną działalność inwestycyjną w oparciu o venture capital, które inwestują w firmy nienotowane na giełdzie (jako tzw. „anioły biznesu”), o ile całkowita kwota inwestycji tych inwestorów w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1.250.000 EUR, (ii) uczelni wyższych lub ośrodków badawczych nienastawionych na zysk, (iii) inwestorów instytucjonalnych, w tym funduszy rozwoju regionalnego, (iv) niezależnych władz lokalnych z rocznym budżetem poniżej 10.000.000 EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000.”, § 10 ust. 4 regulaminu - „Wskazane wyżej powiązania mogą zachodzić również za pośrednictwem innych przedsiębiorstw, oraz osób fizycznych i ich grup, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych”, § 10 ust. 5 regulaminu – „Zawsze dużym przedsiębiorstwem będzie taki podmiot, którego 25 % lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, przez co najmniej jeden organ publiczny”, § 10 ust. 6 regulaminu - „Dane przedsiębiorstw, które podlegają sumowaniu należy ustalać na podstawie ksiąg rachunkowych lub danych pochodzących ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego”, § 10 ust. 7 regulaminu - „Szczegółowe informacje dotyczące ustalenia statusu przedsiębiorstwa znajdują się w Załączniku I Rozporządzenia Pomocowego”(k. 47 v.).

W rozdziale 3.1. Tarczy Finansowej wskazano, że programem objęci byli:

przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), tj. osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonujące działalność gospodarczą oraz wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, będący mikro-, małymi lub średnimi przedsiębiorcami spełniającymi następujące kryteria:

a. mikroprzedsiębiorca („Mikrofirma”) – to przedsiębiorca, który łącznie spełnia następujące warunki:

(i) zatrudnia co najmniej 1 pracownika oraz nie więcej niż 9 pracowników, z wyłączeniem właściciela, oraz

(ii) jego roczny obrót lub suma bilansowa nie przekracza kwoty 2.000.000 EUR;

b. małe i średnie przedsiębiorstwo („MŚP” lub „mała i średnia firma”) – to przedsiębiorca, który zatrudnia do 249 pracowników, z wyłączeniem właściciela, a jego roczny obrót nie przekracza 50.000.000 EUR lub suma bilansowa nie przekracza 43.000.000 EUR, przy czym: (i) nie jest Mikrofirmą, lub (ii) nie jest beneficjentem Programu DP.

Również w Regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym (w § 1 ust. 2) wskazano, że zgodnie z warunkami programu, programem objęci są przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 Prawa Przedsiębiorców pod warunkiem uznania, iż podmiot ten spełnia warunki przyznania mu statusu Mikroprzedsiębiorcy lub małego lub średniego przedsiębiorcy.

Regulamin w ramach § 1 ust. 2 określał jako dodatkowe kryterium ustalenia posiadania statusu mikro, małego i średniego przedsiębiorcy konieczność uwzględnienia również innych warunków określonych w treści Regulaminu oraz Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego.

Rozporządzenie Pomocowe oznacza Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187/1 z 26.6.2014).

Regulamin w § 1 ust. 2 zawierał również definicję przedsiębiorstwa powiązanego z uwzględnieniem metodologii przyjętej w Załączniku I do Rozporządzenia Pomocowego. Przedsiębiorstwa powiązane" oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków:

(i) przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka,

(ii) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa,

(iii) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki,

(iv) przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie (Załącznik I do Rozporządzenia 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.).

Definicja przedsiębiorstwa partnerskiego pośrednio wpływająca na możliwość określenia statusu przedsiębiorcy została zamieszczona w art. 3 ust. 2 Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego. Przedsiębiorstwa partnerskie oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa, które nie zostały zakwalifikowane jako przedsiębiorstwa powiązane w rozumieniu ust. 3 i między którymi istnieją następujące związki: przedsiębiorstwo (przedsiębiorstwo wyższego szczebla) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązanym w rozumieniu ust. 3, co najmniej 25 % kapitału innego przedsiębiorstwa (przedsiębiorstwa niższego szczebla) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie również uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych.

Za "rynek pokrewny" uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do rynku właściwego (art. 3 ust. 3 akapit 3 i 4 Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego).

Zgodnie z § 10 ust.3 Regulaminu określając status Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, Beneficjent był zobowiązany zweryfikować, czy zachodzą po jego stronie powiązania w ramach relacji łączących go z innymi przedsiębiorstwami (m.in. w ramach grup kapitałowych), które mogą mieć następujący charakter i w razie konieczności sumować dane dotyczące przedsiębiorstw z nim powiązanych w następujący sposób:

(i) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa Powiązane – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się w całości dane Przedsiębiorstw Powiązanych,

(ii) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa Partnerskie – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się dane Przedsiębiorstw Partnerskich proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (z tym że należy wziąć pod uwagę wyższy udział) - nie dotyczy to

(i) publicznych korporacji inwestycyjnych, spółek venture capital, osób fizycznych lub grupy osób fizycznych prowadzących regularną działalność inwestycyjną w oparciu o venture capital, które inwestują w firmy nienotowane na giełdzie (jako tzw. „anioły biznesu”), o ile całkowita kwota inwestycji tych inwestorów w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1.250.000 EUR,

(ii) uczelni wyższych lub ośrodków badawczych nienastawionych na zysk,

(iii) inwestorów instytucjonalnych, w tym funduszy rozwoju regionalnego,

(iv) niezależnych władz lokalnych z rocznym budżetem poniżej 10.000.000 EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000. Strona

Zgodnie z § 10 ust. 4 Regulaminu, wskazane w poprzednim ustępie powiązania mogą zachodzić również za pośrednictwem innych przedsiębiorstw, oraz osób fizycznych i ich grup, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych.

Zgodnie z § 10 ust. 7 Regulaminu szczegółowe informacje dotyczące ustalenia statusu przedsiębiorstwa znajdują się w Załączniku I Rozporządzenia Pomocowego.

Od dnia 2 października 2019 r. udział większościowy w pozwanej spółce (...) sp. z o.o. posiada K. M., również od dnia 17 maja 2005 r. sprawuje ona funkcje Prezesa Zarządu (wypis z (...) Sp. z o.o. z siedziba w B.).

Ustalając fakty dotyczące statusu przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2019 r. należało odnieść się powołanych powyżej przepisów, które w znacznym i istotnym zakresie definiowały te fakty.

Pozwana (...) sp. z o.o. nie była powiązania kapitałowo ani osobowo z (...)sp.j nr KRS (...). Większościowy udziałowiec pozwanej spółki w osobie K. M., nie posiadał udziałów w spółce (...), sprawował w niej jedynie funkcję prokurenta. Spółki te względem siebie działają również na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny.

Pozwana (...) sp. z o.o. nie była powiązana kapitałowo ani osobowo z (...) S.A. nr KRS (...). Większościowy udziałowiec pozwanej spółki w osobie K. M., nie posiadała akcji we wskazanej spółce, sprawowała w niej jedynie funkcję członka rady nadzorczej. Spółki te względem siebie działają również na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny.

Z uwagi na brak powiązania oraz partnerstwa pozwanej (...)

sp. z o.o. ze spółkami (...) sp. j oraz (...) S.A. nie można również uznać powiązania z następującymi spółkami:

1. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
2. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
3. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
4. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
5. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
6. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);

7. (...) sp. z o.o. w likwidacji nr KRS (...);
8. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
9. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
10. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
11. (...) sp. z o.o. KRS (...);
12. (...) sp. z o.o. nr KRS (...);
13. (...) sp. z o.o. nr KRS (...)

z uwagi na dominujący charakter spółki (...) sp. j oraz (...) S.A. w stosunku do wskazanych powyżej spółek zależnych. Spółki te w sposób bezpośredni lub pośredni są powiązane ze spółkami dominującymi. Pozwana spółka (...) sp. z o.o. nie była powiązana ze spółkami (...) sp. j oraz (...) S.A., dlatego też nie można mówić o istnieniu jakiegokolwiek relacji powiązania pozwanej z wymienionymi powyżej spółkami.

Pozwana nie była powiązana kapitałowo ani osobowo z (...) w O. nr KRS (...). Większościowy udziałowiec pozwanej spółki w osobie K. M., nie posiadała udziałów w (...) w O., sprawowała w niej jedynie funkcję członka rady nadzorczej. Spółki te względem siebie działają również na innych rynkach niż właściwy czy pokrewny.

Pozwana nie była powiązana z (...) sp. z o.o. nr KRS (...),
z uwagi na brak powiązania z (...) w O., która posiada większość udziałów we wskazanym Przedsiębiorstwie.

Pozwana spółka nie była powiązana w rozumieniu w/w przepisów ze spółką (...) sp. z o.o. nr KRS (...). Większościowy udziałowiec pozwanej spółki w osobie K. M., posiada (...) % udziałów w spółce (...) sp. z o.o.. Jednakże nie stanowi to wymaganego minimum (...) % udziałów do zakwalifikowania podmiotu jako partnerskiego w rozumieniu art. 3 ust.2 Załącznika I Rozporządzenia Pomocowego.

Pozwana spółka nie była powiązana w rozumieniu niniejszych przepisów ze spółką Grupa (...) sp. z o.o. nr KRS (...). Większościowy udziałowiec pozwanej spółki w osobie K. M., posiada (...) % udziałów w spółce Grupa (...) sp. z o.o.. Podobnie jak w poprzednim akapicie, nie stanowi to wymaganego minimum (...) % udziałów do zakwalifikowania podmiotu jako partnerskiego w rozumieniu art. 3 ust.2 Załącznika I Rozporządzenia Pomocowego.

K. M. w latach 2020 – 2021 prowadziła indywidualną działalność rolniczą, w ramach której zajmowała się produkcją roślinną i zwierzęcą oraz zatrudniała kilka osób. Ta indywidualna działalność rolnicza nie pozostawała w związku z działalnością spółki (...) Sp. z o. o. w B. (zeznania K. M. – k. 409 v.).

Przeciętne zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. wynosiło (...) pracowników (sprawozdanie zarządu z działalności (...) sp. z o.o. za rok obrotowy 1.01.2019 – 31.12.2019 -k. 1142-143).

Zgodnie z § 11 ust. 13 w sytuacji, gdy Beneficjent otrzymał Subwencję Finansową na podstawie nieprawdziwych oświadczeń, od których uzależnione było udzielenie Subwencji Finansowej lub wysokość Subwencji Finansowej, Beneficjent zobowiązany jest do niezwłocznego, nie później niż w terminie 14 Dni Roboczych od dnia otrzymania Subwencji Finansowej, zwrotu Subwencji Finansowej lub jej części na wyodrębniony rachunek techniczny Banku. Informację o numerach rachunków bankowych, na które można dokonać zwrotu Subwencji Finansowej lub jej części udziela Bank.

Program oraz krąg beneficjentów programu został zatwierdzony na mocy decyzji Komisji Europejskiej z dnia 27 kwietnia 2020 roku C(2020) 2822, State Aid SA.56996 (2020/N) - Poland.

Szczegółowe warunki wsparcia finansowego oraz zobowiązania beneficjenta programu określała umowa subwencji finansowej zawierana pomiędzy PFR a przedsiębiorcą ubiegającym się o subwencję finansową. Integralną część umowy subwencji finansowej stanowił Regulamin (§ 11 ust. 5 umowy subwencji finansowej).

Umowy subwencji były zawierane z beneficjentami programu za pośrednictwem systemu bankowego z wykorzystaniem środowiska informatycznego i sieciowego udostępnianego przez banki. Finansowanie w ramach Tarczy Finansowej PFR było udzielane po złożeniu wniosków przez przedsiębiorców za pośrednictwem kanałów elektronicznych (banków). Wniosek o udzielenie subwencji finansowej udostępniany był w bankowości elektronicznej banku wyłącznie jako interfejs i służył zebraniu wszelkich oświadczeń składanych przez przedsiębiorcę starającego się o subwencję finansową. Każdy podmiot ubiegający się o subwencję musiał zaakceptować oświadczenia, które były w formularzu aplikacyjnym dostępnym w bankowości elektronicznej.

W dalszej kolejności oświadczenia wpisane przez przedsiębiorcę we wniosku implementowane były do projektu umowy subwencji finansowej udostępnianej w systemie bankowości elektronicznej, która następnie była podpisywana przez przedsiębiorcę z wykorzystaniem narzędzi autoryzacyjnych banku, w którym aplikował o subwencję.

Z uwagi na pomocowy charakter programu, polegający na udzielaniu subwencji finansowych w związku z istotnymi zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19, oraz efektywność i szybkość rozpoznawania wniosków w interesie wszystkich aplikujących przedsiębiorców kwalifikujących się jako potencjalni beneficjenci programu, PFR został uprawniony do:

- 1/ stosowania możliwie automatycznych, uproszczonych i przyspieszonych procedur przyznawania subwencji finansowych, w tym ich realizowania za pośrednictwem kanałów elektronicznych (np. banków), wyłącznie z wykorzystaniem danych pochodzących od partnerów programu oraz na podstawie oświadczeń składanych przez beneficjentów programu,
- 2/ przyjęcia, iż każdy beneficjent programu jest wypłacalny i zdolny do zwrotu i spłaty subwencji,
- 3/ do uznawania jakiegokolwiek warunku programowego, za spełniony wyłącznie w oparciu o oświadczenie beneficjenta programu, jego przedstawiciela lub osoby, która podaje się wobec PFR za beneficjenta programu lub jego przedstawiciela (rozdział 3.2 Załącznika nr 1 do Regulaminu k. 53v.-54).

Cały proces zawierania Umowy Subwencji (1.0.) z dnia 25 maja 2020 r. finansowej pomiędzy PFR a pozwaną spółką odbywał się drogą elektroniczną za pośrednictwem Bankowości Elektronicznej.

Za pośrednictwem formularza aplikacyjnego, pozwana reprezentowana przez K. M., złożyła wniosek o przyznanie subwencji finansowej.

Pozwana zaakceptowała oświadczenia, które były w formularzu aplikacyjnym dostępnym w bankowości elektronicznej: że na dzień 31 grudnia 2019 roku była małym-średnim przedsiębiorcą, że na dzień złożenia wniosku o subwencję prowadzi działalność gospodarczą, że na dzień 31 grudnia 2019 roku prowadziła działalność gospodarczą oraz że jest świadomy tego, że subwencja finansowa [...] dotyczy wyłącznie przedsiębiorstw spełniających kryteria Mikro-, Małego i Średniego - Przedsiębiorcy w rozumieniu programu.

Po wprowadzeniu przez pozwaną danych w formularzu wniosku, w bankowości elektronicznej został wygenerowany projekt umowy subwencji finansowej. Tak wygenerowany projekt umowy subwencji finansowej został następnie podpisany przez obie strony - najpierw przez pozwaną za pomocą narzędzi autoryzacyjnych przekazanych przez Bank, a następnie przez Bank w imieniu PFR. Tym samym doszło do zawarcia pomiędzy PFR a pozwaną reprezentowaną przez K. M., umowy subwencji finansowej nr (...) z dnia 25 maja 2020 roku (umowa subwencji finansowej nr(...) z dnia 25 maja 2020 roku – k. 68-73).

Pozwany wnioskował o subwencję finansową w kwocie 414.372 zł.

Po zawarciu umowy PFR weryfikował na podstawie informacji uzyskanych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Finansów dane przedstawione przez przedsiębiorcę i złożone oświadczenia i podejmował decyzję o wypłacie subwencji finansowej w wysokości wnioskowanej, wypłacie subwencji finansowej w wysokości mniejszej niż wnioskowana lub odmowie wypłaty subwencji finansowej (§ 2 ust. 7 umowy subwencji finansowej).

Decyzją w sprawie subwencji z dnia 26 maja 2020 r. PFR dokonał pozytywnej weryfikacji spełnienia przez pozwaną spółkę warunków otrzymania subwencji finansowej określonych w Umowie. W konsekwencji PFR podjął decyzję o wypłacie subwencji stanowiącej całkowitą wnioskowaną przez beneficjenta kwotę (decyzja w sprawie subwencji z dnia 26 maja 2020 r. - k. 77).

W umowie subwencji pozwana oświadczyła m.in., że:

a) wszystkie przedstawione informacje oraz złożone oświadczenia są zgodne z prawdą i jest świadoma odpowiedzialności karnej za przedstawienie fałszywych informacji oraz złożenia fałszywych oświadczeń (§ 1 ust. 1 Umowy 1.0.)

b) na dzień 31 grudnia 2019 roku była małym lub średnim przedsiębiorcą (przy czym mały lub średni przedsiębiorca to przedsiębiorca, który zatrudnia do 249 pracowników (z wyłączeniem właściciela) oraz jego roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR, przy czym nie jest mikroprzedsiębiorcą lub nie jest beneficjentem programu rządowego Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm) (§ 1 ust. 2 Umowy 1.0.);

b) przedsiębiorca prowadzący działalność w sektorach innych niż wymienione w ust. 16 lit. a) (działalność z sektora rybołówstwa i akwarystyki) i b) (działalności w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych) oświadcza, że jest świadomy tego, że maksymalna wysokość subwencji finansowej nie może przekroczyć 800 000 EUR, przy czym do limitu wliczane są również inne środki pomocy publicznej otrzymane w ramach wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19, udzielone na podstawie Sekcji 3.1 Tymczasowych ram (§ 2 ust. 18 Umowy 1.0.);

c) jest świadoma tego, że subwencja finansowa [...] dotyczy wyłącznie przedsiębiorstw spełniających kryteria mikro-, małego i średniego - przedsiębiorcy w rozumieniu programu oraz załącznika nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 (§ 2 ust. 19 Umowy 1.0.);

d) w razie stwierdzenia, iż Przedsiębiorca jest dużym przedsiębiorcą, PFR może wydać decyzję o zwrocie udzielonego wsparcia (§ 2 ust. 20 Umowy 1.0.).

e) zapoznała się z Regulaminem, rozumie go i akceptuje jego treść (§ 11 ust. 4 Umowy 1.0.).

Dodatkowo w ramach Regulaminu pozwana złożyła zgody i oświadczenia o treści:

a) Beneficjent potwierdza, że zrozumiał i przyjmuje zasady rozpatrywania przez PFR Wniosków o przyznanie Finansowania Programowego, które zostały wskazane w Regulaminie, jak również potwierdza, że zapoznanie się z tymi zasadami nie zwalnia go od zapoznania się z całokształtem przepisów prawa i postanowień Dokumentów Finansowania dotyczących Finansowania Programowego (§ 13 ust. 1 Regulaminu);

b) Beneficjent oświadcza, że zapoznał się i przyjmuje do wiadomości treść wyciągu z Dokumentu Programu, który stanowi Załącznik nr 1 do Regulaminu (§ 13 ust. 2 Regulaminu);

c) złożenie Wniosku oznacza akceptację przez Beneficjenta niniejszego Regulaminu oraz zasad ubiegania się i udzielania Finansowania Programowego opisanych w Regulaminie i Dokumentach Programowych (§ 15 Regulaminu).

Przez określenie Tymczasowe Ramy należy rozumieć komunikat Komisji Europejskiej z dnia 19 marca 2020 r., zawarte w dokumencie pt. Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (C(2020) 1863 final (§1 ust. 2 Regulaminu 1.0.)).

Pozwana w dniu 27 maja 2020 r. otrzymała subwencje finansową w łącznej kwocie 414.372 zł (potwierdzenie dokonania wypłaty subwencji finansowej – k. 79).

Decyzją w sprawie zwolnienia z obowiązku zwrotu subwencji finansowej z dnia 25 czerwca 2021 r., PFR dokonał zwolnienia pozwanej spółki z obowiązku zwrotu całej przyznanej jej subwencji finansowej. Zatem ustalona wartość zwolnienia z obowiązku zwrotu subwencji finansowej wyniosła 414.372 zł (decyzja w sprawie zwolnienia z obowiązku zwrotu subwencji finansowej z dnia 25 czerwca 2021 r. 84).

Zgodnie z § 10 ust. 11 Regulaminu PFR mógł, biorąc pod uwagę całokształt okoliczności z uwzględnieniem zasady racjonalności ekonomicznej, w tym wyważenia słusznych interesów danego beneficjenta, ogółu wszystkich beneficjentów i Skarbu Państwa oraz realizacji celów szczegółowych określonych w programie, odstąpić od stosowania niektórych spośród wymienionych wyżej warunków programowych, każdorazowo z zastrzeżeniem stosowania się do zasad i warunków decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej programu.

W myśl § 11 ust. 13 Regulaminu w przypadku, gdy beneficjent otrzymał subwencję finansową na podstawie nieprawdziwych oświadczeń, od których uzależnione było udzielenie subwencji finansowej lub wysokość subwencji finansowej, beneficjent zobowiązany był do niezwłocznego, nie później niż w terminie 14 dni roboczych od otrzymania subwencji finansowej, zwrotu subwencji finansowej lub jej części na wyodrębniony rachunek techniczny Banku.

Do czasu całkowitego zwrotu subwencji finansowej przez przedsiębiorcę, PFR może kontrolować prawdziwość informacji i oświadczeń złożonych w związku z zawarciem umowy przez przedsiębiorcę lub osobę go reprezentującą. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości informacji lub oświadczeń zawartych w umowie może podjąć decyzję o zwrocie przez przedsiębiorcę całości lub części subwencji finansowej. W takim przypadku subwencja finansowa stanie się wymagalna w terminie 14 dni roboczych od dnia udostępnienia przedsiębiorcy informacji o decyzji PFR w sposób pozwalający przedsiębiorcy zapoznać się z informacją o decyzji PFR (zgodnie z § 3 ust. 6 umowy).

W przypadku stwierdzenia złożenia przez beneficjenta nieprawdziwych oświadczeń lub podania we wniosku nieprawdziwych informacji, PFR mógł podjąć decyzję o zobowiązaniu beneficjenta do zwrotu całości lub części subwencji finansowej (§ 3 ust. 6 Regulaminu).

Po podjęciu decyzji w sprawie zwolnienia z obowiązku zwrotu Subwencji Finansowej 1.0. korzystając z uprawnienia przewidzianego w § 3 ust. 6 Regulaminu 1.0. oraz § 3 ust. 6 Umowy Subwencji 1.0., PFR ustalił że pozwana jest powiązana z innymi podmiotami, wobec czego w okresie co najmniej dwóch pełnych lat obrotowych zatrudniał więcej niż 250 pracowników. W konsekwencji na dzień składania wniosku o subwencję nie posiadał statusu mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy, a zatem nie może być beneficjentem programu uprawnionym do otrzymania (i zatrzymania) subwencji finansowej.

Pozwana spółka nie dokonała zwrotu subwencji finansowej zgodnie z określonym w § 11 ust. 13 Regulaminu terminem tj. nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania subwencji finansowej.

W konsekwencji, na podstawie § 3 ust. 6 umowy subwencji, PFR podjął decyzję o zwrocie przez pozwaną całości subwencji finansowej i poinformował pozwaną o tej decyzji, wzywając do zwrotu wypłaconej subwencji finansowej (wezwanie do zwrotu subwencji finansowej z dnia 2 października 2023 r. k.116-117, potwierdzenie doręczenia wezwania do zwrotu Subwencji Finansowej - k. 118).

Do dnia dzisiejszego pozwana nie dokonała zwrotu otrzymanej Subwencji Finansowej.

Ustalenia faktyczne w zakresie zawarcia umowy subwencji finansowej nr (...) z dnia 27 stycznia 2021 roku:

Fakty dotyczące wybuchu pandemii COVID-19, jej wpływu na sytuację gospodarczą w kraju oraz okoliczność powierzenia Polskiemu Funduszowi Rozwoju, realizacji rządowego programu udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego, są tożsame w zakresie poczynionych już powyżej ustaleń dotyczących Tarczy Finansowej 1.0. Jako zbieżne należy również określić ustalenia dotyczące celów realizacji programu Tarczy Finansowej 2.0.

W celu realizacji programu, PFR przyjął Regulamin ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza finansowa 2.0. Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm”. Wersja pierwotna regulaminu obowiązywała od dnia 15 stycznia 2021 roku. Wersja zmieniona Regulaminu została przyjęta w dniu 23 sierpnia 2022 roku – z datą wejścia w życie w dniu 1 września 2022 roku (Regulamin ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza finansowa 2.0. Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm” – k.86 – 97).

W ramach Regulaminu Tarczy Finansowej 2.0. wskazano, że programem objęci byli przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), tj. osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonujące działalność gospodarczą oraz wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, którzy spełniają następujące kryteria:

1. Mikrofirma – to przedsiębiorca który łącznie spełnia następujące warunki:

(i) na 31 grudnia 2019 r., a w przypadku braku Pracowników na ten dzień, na dzień 31 lipca 2020 r., zatrudnia, co najmniej 1 Pracownika oraz nie więcej niż 9 Pracowników (w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy)

(ii) oraz jego roczny obrót netto za 2019 r. lub suma bilansowa w 2019 r. nie przekracza kwoty 2.000.000 EUR, przy czym określenie statusu Mikrofirmy powinno uwzględniać inne warunki określone w treści niniejszego Regulaminu oraz Załączniku I do GBER.

2. MŚP („mała i średnia firma”) – to przedsiębiorca który łącznie spełnia następujące warunki:

(i) na 31 grudnia 2019 r., a w przypadku braku Pracowników na ten dzień, na dzień 31 lipca 2020 r., zatrudnia, co najmniej 1 Pracownika oraz nie więcej niż 249 Pracowników (w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy)

(ii) oraz jego roczny obrót netto za rok 2019 nie przekracza 50.000.000 EUR lub suma bilansowa nie przekracza 43.000.000 EUR, (ii) który nie jest Mikrofirmą, przy czym określenie statusu MŚP powinno uwzględniać inne warunki określone w treści niniejszego Regulaminu oraz Załączniku I do GBER.

Załącznik I do GBER oznacza Rozporządzenie Pomocowe oznacza Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz UE L 187/1 z 26.6.2014).

Postanowienia Regulaminu 2.0. w zakresie § 1 ust. 2 odnoszące się do definicji przedsiębiorstwa powiązanego są tożsame z definicją przytoczoną powyżej w ramach Regulaminu 1.0. Dotyczy to również regulacji zawartej w § 10 ust. 3, § 10 ust. 4 oraz § 10 ust. 7 Regulaminu 2.0., która w celu określenia statusu przedsiębiorcy nakazuje zsumować dane przedsiębiorstw z nim powiązanych w określony sposób.

Szczegółowe warunki wsparcia finansowego oraz zobowiązania beneficjenta programu określała umowa subwencji finansowej zawierana pomiędzy PFR a przedsiębiorcą ubiegającym się o subwencję finansową. Integralną część umowy subwencji finansowej stanowił Regulamin (§ 2 ust. 3 lit. b umowy subwencji finansowej).

Okoliczności w zakresie procesu zawierania umów subwencji za pośrednictwem systemu bankowego a także na podstawie oświadczeń podanych przez przedsiębiorcę we wniosku są tożsame z ustaleniami dokonanymi w ramach

zawierania Umowy Subwencji 1.o. Tożsame pozostają również ustalenia w zakresie uproszczonych i przyspieszonych procedur przyznawania subwencji.

Poczynione przez Sąd ustalenia powyżej ustalenia faktyczne co do zakresu i stopnia powiązania pozwanej spółki ze spółkami wskazanymi przez powoda a powołanymi wyżej odnoszą się również do Umowy Subwencji 2.o.

Wobec tego Sąd z tych samych przyczyn ustalił, iż pozwana (...) sp. z o.o. nie była powiązana z innymi przedsiębiorstwami w rozumieniu § 2 Regulaminu 2.o. oraz Załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.

Proces zawierania Umowy Subwencji 2.o. również odbywał się pomiędzy PFR a pozwaną spółką za pośrednictwem Bankowości Elektronicznej.

Za pośrednictwem formularza aplikacyjnego, pozwana reprezentowana przez K. M. złożyła wniosek o przyznanie subwencji finansowej.

Pozwana zaakceptowała oświadczenia, które były w formularzu aplikacyjnym dostępnym w bankowości elektronicznej że na dzień złożenia wniosku o subwencję prowadzi działalność gospodarczą; na dzień 31 grudnia 2019 roku była małym lub średnim przedsiębiorcą oraz że nie posiada przedsiębiorstwa powiązanego lub przedsiębiorstwa partnerskiego, których dane dotyczące zatrudnienia wpływają na status Beneficjenta.

Po wprowadzeniu przez pozwaną danych w formularzu wniosku, w bankowości elektronicznej został wygenerowany projekt umowy subwencji finansowej. Tak wygenerowany projekt umowy subwencji finansowej został następnie podpisany przez obie strony - najpierw przez pozwaną za pomocą narzędzi autoryzacyjnych przekazanych przez Bank, a następnie przez Bank w imieniu PFR. Tym samym doszło do zawarcia pomiędzy PFR a pozwaną reprezentowaną przez K. M. umowy subwencji finansowej nr (...)z dnia 27 stycznia 2021 roku (umowa subwencji finansowej nr (...) z dnia 27 stycznia 2021 roku – k. 99-103).

Dnia 28 stycznia 2021 r. PFR wydał decyzję o pozytywnej weryfikacji spełnienia warunków otrzymania całkowitej wnioskowanej przez pozwaną kwoty subwencji w wysokości 500.000 zł (decyzja w sprawie subwencji finansowej z dnia 28.01.2021 r. k. 107).

W umowie subwencji pozwana oświadczyła m.in., że:

a) wszystkie przedstawione informacje oraz złożone oświadczenia są zgodne z prawdą i jest świadoma odpowiedzialności karnej za przedstawienie fałszywych informacji oraz złożenia fałszywych oświadczeń (§ 1 ust. 2 Umowy)

b) na dzień 31 grudnia 2019 roku była małym lub średnim przedsiębiorcą (przy czym mały lub średni przedsiębiorca to przedsiębiorca, który zatrudnia do 249 pracowników (z wyłączeniem właściciela) oraz jego roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR, przy czym nie jest mikroprzedsiębiorcą oraz dużym przedsiębiorcą (§ 1 ust. 3 Umowy);

c) nie posiada przedsiębiorstw powiązanych lub przedsiębiorstw partnerskich, których dane finansowe lub dane dotyczące zatrudnienia wpłyną na jego status (w rozumieniu załącznika I GBER);

d) kwota Subwencji Finansowej, o którą wnioskuje nie doprowadzi do przekroczenia limitów kumulacji pomocy publicznej określonych w Tymczasowych Ramach Pomocy.

Dodatkowo w ramach Regulaminu pozwana złożyła zgody i oświadczenia że:

a) zapoznał się z Regulaminem, rozumie go i w pełni akceptuje jego treść;

b) zapoznał się z zasadami ubiegania się o udzielenie Subwencji Finansowej i jej obsługi oraz rozliczania opisanymi w Regulaminie i Dokumentach Programowych oraz je rozumie i akceptuje (§ 1 ust. 2 pkt c Regulaminu 2.0.);

c) niezależnie od zapoznania się z Regulaminem, zapoznał się również ze wszystkimi przepisami prawa polskiego i prawa Unii Europejskiej mającymi zastosowanie do Programu 2.0. oraz z postanowieniami wszelkich Dokumentów Programowych. Beneficjent, jako podmiot profesjonalny, nie będzie mógł powoływać się względem PFR na niezajomość bezwzględnie obowiązujących przepisów, które kształtują jego prawa i obowiązki w sposób wpływający na możliwość skorzystania z Programu 2.0. (§ 1 ust. 3 Regulaminu 2.0.);

d) złożenie Wniosku lub Odwołania lub zawarcie Umowy Subwencji Finansowej nie oznacza automatycznego przyznania Beneficjentowi Subwencji Finansowej w ogólności, a także w kwocie wnioskowanej przez niego we Wniosku (§ 15 ust. 2 lit. a Regulaminu 2.0.);

e) PFR zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia dalszej pogłębionej analizy w celu weryfikacji spełniania przez Beneficjenta Warunków Programowych (§ 15 ust. 2 lit. d Regulaminu 2.0.);

Zgodnie z § 15 ust. 3 lit. b Regulaminu 2.0. Beneficjent oświadcza, że jest świadomy tego że b) w przypadku, gdy prowadzi działalność w sektorach innych niż wymienione w par. 3 lit. (a) powyżej maksymalna wysokość Subwencji Finansowej nie może przekroczyć:

i) 800.000 EUR dla Mikrofirmy, przy czym do limitu wliczane są również inne środki pomocy publicznej otrzymane w ramach wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19;

ii) 3.000.000 EUR dla MŚP, przy czym do limitu wliczane są również inne przyznane środki pomocy publicznej, zatwierdzone na podstawie Sekcji 3.12 Tymczasowych Ram Pomocy. Środki pochodzące z Subwencji Finansowej nie mogą być kumulowane z inną pomocą na poczet tych samych kosztów kwalifikowalnych;

Zgodnie z § 11 ust. 12 lit. b Regulaminu 2.0. wskazano, że jeżeli po dacie zawarcia przez Beneficjenta Umowy Subwencji Finansowej dojdzie do zmiany jakichkolwiek okoliczności faktycznych lub prawnych, które wpływałyby na (...)

b) ocenę stanu spełniania przez Beneficjenta Warunków Programowych w dacie zawarcia Umowy Subwencji Finansowej, lub jeżeli PFR pozyska wiedzę, że takie Warunki Programowe nie były przez Beneficjenta we wspomnianej dacie spełnione, to nie będzie to uprawniało Beneficjenta do złożenia przez niego Wniosku o udzielenie kolejnej Subwencji Finansowej ani żądania zmiany zawartej przez niego Umowy Subwencji Finansowej, natomiast PFR będą przysługiwały w takiej sytuacji wszelkie uprawnienia przewidziane w treści Umowy Subwencji Finansowej lub w niniejszym Regulaminie.

Zgodnie z § 16 ust. 1 Regulaminu 2.0. PFR ma prawo do wypowiedzenia Umowy Subwencji Finansowej w każdym czasie w okresie jej obowiązywania

w trybie natychmiastowym, bez zachowania jakiegokolwiek okresu wypowiedzenia, w przypadku:

a) stwierdzenia, że którekolwiek oświadczenie, informacja lub dokument przedstawione Bankowi lub PFR w treści, lub w związku z, Wnioskiem, Odwołaniem lub Umową Subwencji Finansowej jest nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd;

b) stwierdzenia, że Beneficjent nie spełniał któregoś z Warunków Programowych w dacie, w której zobowiązany był go spełniać;

Do czasu całkowitego zwrotu subwencji finansowej przez przedsiębiorcę, PFR może kontrolować prawdziwość informacji i oświadczeń złożonych w związku z zawarciem umowy przez przedsiębiorcę lub osobę go reprezentującą. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości informacji lub oświadczeń zawartych w umowie może podjąć decyzję o zwrocie przez przedsiębiorcę całości lub części subwencji finansowej. W takim przypadku subwencja finansowa stanie

się wymagalna w terminie 14 dni roboczych od dnia udostępnienia przedsiębiorcy informacji o decyzji PFR w sposób pozwalający przedsiębiorcy zapoznać się z informacją o decyzji PFR (zgodnie z § 3 ust. 6 umowy 2.0.).

Po wypłacie subwencji finansowej, korzystając z uprawnienia przewidzianego w § 6¹ ust. 11 w zw. z § 6¹ ust. 6 lit. b pkt ii Regulaminu 2.0., PFR ustalił że pozwana jest powiązana z innymi podmiotami, wobec czego w okresie co najmniej dwóch pełnych lat obrotowych zatrudniała więcej niż 250 pracowników. W konsekwencji na dzień składania Wniosku o subwencję nie posiadał statusu mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy, a zatem nie może być beneficjentem programu uprawnionym do otrzymania (i zatrzymania) subwencji finansowej.

Pozwana spółka nie dokonała zwrotu subwencji finansowej zgodnie z określonym w § 16 ust. 3 Regulaminu 2.0. terminem tj. nie później niż w terminie 14 dni roboczych od daty, w której wypowiedzenie Umowy Subwencji stało się skuteczne.

W konsekwencji, na podstawie § 6¹ ust. 11 w zw. z § 6¹ ust. 6 lit. b pkt ii Regulaminu 2.0, PFR podjął decyzję o zwrocie przez pozwaną całości subwencji finansowej i poinformował ją o tej decyzji, wzywając do zwrotu wypłaconej subwencji finansowej. Pozwana spółka otrzymała wezwanie do zwrotu subwencji w dniu 11 października 2023 roku. Do dnia dzisiejszego pozwana nie dokonała zwrotu pozostałej części otrzymanej Subwencji Finansowej (wezwanie do zwrotu subwencji finansowej z dnia 2 października 2023 roku – k. 120-121, potwierdzenie doręczenia wezwania do zwrotu Subwencji Finansowej z dnia 2 października 2023 roku - k. 122).

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Sąd uznał za wiarygodne przedstawione w/w dokumenty, albowiem strony nie zakwestionowały ich zawartości i autentyczności.

Sąd uznał za niewiarygodne zeznania reprezentanta pozwanej spółki w zakresie w jakim ten reprezentant podał, iż powódka zwolniła pozwaną za jej zgodą z obowiązku zwrotu subwencji. Relacja ta w tym zakresie jest gołosłowna, nie znajduje potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. W istocie K. M. przedstawiła w tym zakresie jedynie własną ocenę prawną. W pozostałym zakresie Sąd uznał zeznania tej osoby za wiarygodne, albowiem są spójne i logiczne.

Sąd pominął wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z przesłuchania reprezentanta pozwanej w części ponad tezę dowodową uwzględnioną przez Sąd w tym zakresie jako wniosek nie mający znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (k. 408 v.), co wynika z oceny prawnej roszczeń powoda przedstawionej poniżej.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu jako nieuzasadnione.

Istotą sporu w niniejszej sprawie był stan powiązania pozwanej spółki z innymi podmiotami wskazanymi przez powoda, który według powoda miał skutkować brakiem spełnienia przez pozwaną przesłanki MŚP w rozumieniu tych umów, a w konsekwencji brakiem uprawnienia pozwanej do otrzymania wypłaconych bezspornie subwencji. W tym miejscu należy podnieść, iż dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie jest istotny jakikolwiek stan powiązania, ale jedynie stan powiązania w rozumieniu umów zawartych przez strony.

W ocenie Sądu powód nie wykazał i nie udowodnił występowania stanu powiązania w rozumieniu umów zawartych przez strony, a taki ciężar procesowy zgodnie z przepisem art. 6 kc spoczywał na powodzie. Powód wykazał jedynie powiązania faktyczne pomiędzy podmiotami wskazanymi przez powoda, a mianowicie że źródłem powstania i podstawą funkcjonowania tych podmiotów gospodarczych jest bardzo duża aktywność przedsiębiorcza członków jednej rodziny – państwa M. (k. 252 – 281), ale nie tego rodzaju powiązania są istotne dla oceny jurystycznej roszczeń powoda.

Na podstawie poczynionych powyżej ustaleń Sąd uznał, iż w odniesieniu do obu kontraktów zawartych przez strony pomiędzy pozwaną spółką a podmiotami wskazanymi przez powoda nie występuje relacja przedsiębiorstwa powiązanego w rozumieniu § 2 ust. 2 Regulaminu oraz Załącznika I do GBER (Rozporządzenia Komisji (UE) 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.).

Rozporządzenie Pomocowe oznacza Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.6.2014).

Regulamin w § 1 ust. 2 zawierał definicję przedsiębiorstwa powiązanego z uwzględnieniem metodologii przyjętej w Załączniku I do Rozporządzenia Pomocowego. Przedsiębiorstwa powiązane" oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków:

(i) przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka,

(ii) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa,

(iii) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki,

(iv) przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie (Załącznik I do Rozporządzenia 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.).

Definicja przedsiębiorstwa partnerskiego pośrednio wpływająca na możliwość określenia statusu przedsiębiorcy została zamieszczona w art. 3 ust. 2 Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego. Przedsiębiorstwa partnerskie oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa, które nie zostały zakwalifikowane jako przedsiębiorstwa powiązane w rozumieniu ust. 3 i między którymi istnieją następujące związki: przedsiębiorstwo (przedsiębiorstwo wyższego szczebla) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązanym w rozumieniu ust. 3, co najmniej 25 % kapitału innego przedsiębiorstwa (przedsiębiorstwa niższego szczebla) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie. Przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie również uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych. Za "rynek pokrewny" uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do rynku właściwego (art. 3 ust. 3 akapit 3 i 4 Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego).

Powód nie wykazał w niniejszej sprawie tego typu powiązań.

Wbrew twierdzeniom powoda, K. M. (posiadająca większość udziałów w pozwanej spółce) nie była powiązana osobowo ze spółkami (...) sp. j. oraz (...) S.A.. Wbrew twierdzeniom powoda, K. M. nie była również współnikiem spółki (...) sp.j (KRS k.130-131), pełniła tam jedynie funkcję prokurenta. Natomiast w spółce (...) S.A. zasiadała jedynie w Radzie Nadzorczej. Niewątpliwie pełnienie takich funkcji nie daje jej uprawnienia do zarządzania (czy też decydowania) wskazywanymi przez powoda spółkami.

Również wskazywane przez powoda powiązania osobowe w zakresie A. M. nie mają faktycznego wpływu na badaną okoliczność. A. M. nie sprawowała funkcji sprawczych w pozwanej spółce, piastowała tylko stanowisko prokurenta.

Powód wskazał szereg spółek (k.14 v.-15) które są spółkami zależnymi w stosunku do (...) S.A. i (...) sp. j, ale z uwagi na brak powiązania w rozumieniu załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego K. M. ze wskazanymi spółkami nie można mówić również o istnieniu powiązania z licznie wskazanymi spółkami zależnymi.

Pomimo, iż K. M. posiada udziały w spółkach:

- (...) sp. z o.o. w wysokości (...) % ((...)z (...))

- (...) sp. z o.o. w wysokości (...) ((...) z (...))

nie są to udziały stanowiące o możliwości zakwalifikowania jako przedsiębiorstwo partnerskie gdzie wymagane jest posiadanie co najmniej (...) % kapitału innego przedsiębiorstwa lub prawa głosu w tym przedsiębiorstwie art. 3 ust. 2 Załącznika I Rozporządzenia Pomocowego.

Natomiast odnośnie powiązania z (...) należało uznać, iż powód nie przedstawił żadnych dodatkowych i konkretnych faktów w tym zakresie wykazujących ewentualny fakt powiązania. Z ustaleń dokonanych przez Sąd wynika, że K. M. zatrudniała w nim jedynie kilka osób, a sam przedmiot tej działalności nie pozostawał w związku z przedmiotem działalności pozwanej spółki.

Z uwagi na brak powiązania pozwanej spółki z innymi przedsiębiorstwami nie można również uznać, że przekroczony został limit pomocy publicznej określonej w § 6 ust. 3 Regulaminu 1.0. oraz § 2 ust. 18 Umowy Subwencji 1.0., określony na poziomie 800.000 EUR. Limit ten jest ustalany wspólnie dla podmiotów powiązanych poprzez zaliczenie środków pomocy publicznej udzielonej na podstawie Sekcji 3.1. Tymczasowych Ram Pomocy. Z uwagi na brak powiązania z innymi podmiotami nieprawidłowym było dokonanie zaliczeń w sposób przedstawiony przez powoda w pozwie (k.17 v.-18).

Mimo pozostawiania przez A. M. większościowym udziałowcem (...) oraz bycia członkiem zarządu (...) sp. z o.o. Sąd uznał, iż nie zachodzi powiązanie z pozwaną spółką. A. M. w pozwanej (...) sp. z o.o. jest jedynie prokurentem, nie zachodzi żadne inne powiązanie które mogłoby przesądzać o konieczności zaliczenia tych spółek jako powiązanych w rozumieniu kontraktowym z pozwaną spółką (...).

Odnosząc się do umowy subwencji finansowej nr (...) z dnia 25 maja 2020 roku podnieść należy, że Sąd nie podzielił poglądu strony pozwanej według którego powódka w nieuprawniony sposób dokonała samodzielnej modyfikacji zasad korzystania z programu Tarcza Finansowa 1.0 poprzez wprowadzenie do regulaminu definicji MŚP niezgodnej z uchwałą Rady Ministrów nr 50/2020 z dnia 27.04.2020 r. wprowadzającą w życie ten program.

Nie można zgodzić się ze stroną pozwaną jakoby strona powodowa w sposób nieuprawniony dokonała w ramach Tarczy 1.0. samodzielnej modyfikacji kręgu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie finansowe oraz zasad jej udzielania. Ze stanowiącego załącznik do uchwały Rady Ministrów nr 50/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie programu rządowego „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” (Rozdział 6. Pozostałe szczegółowe zasady i warunki Programu. Podrozdział 6.4 Ogólne zasady realizacji Programu, pkt. 2) wynika, że strona powodowa miała prawo stosować Zasadę Racjonalnej Uznaniowości. Powyższa zasada (Rozdział 7. Załączniki. Podrozdział 7.1 Załącznik 1. Definicje) wskazuje, że strona powodowa „ma prawo podjąć decyzję dotyczącą jakiegokolwiek aspektu określonej czynności faktycznej lub prawnej, w tym w szczególności dotyczącą podjęcia lub zaniechania podjęcia tej czynności, treści lub formy tej czynności oraz sposobu lub kosztu podjęcia tej czynności według swojego swobodnego uznania: (i) działając racjonalnie według własnej profesjonalnej oceny, (ii) z uwzględnieniem wyważenia słusznych interesów Powierzającego, Beneficjentów Programu i PFR (zgodnie z własnym najlepszym zrozumieniem natury tych interesów przez PFR), oraz (iii) mając na uwadze jak najpełniejszą realizację celów każdego Programu (zgodnie z własnym najlepszym zrozumieniem natury tych celów przez PFR”. Uprawnienia powódki do kształtowania zasad funkcjonowania programu były zatem szerokie i w ich ramach mieściło się także odniesienie do Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu strony pozwanej dotyczącego umowy subwencji finansowej nr (...) z dnia 25 maja 2020 roku, należy przyznać rację pozwanej, iż regulamin w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia przez stronę umowy z dnia 25.05.2020 r. miał inną treść niż regulamin przedstawiony przez powoda w niniejszej sprawie jako załącznik do pozwu w zakresie definicji MŚP. Zdaniem pozwanej powód powołała się w niniejszej sprawie na regulamin w innym brzmieniu (obowiązującym od 28.04.2021 r.) niż jego faktyczne brzmienie w dniu 28.05.2020 roku. (różnice w tym zakresie zostały przedstawione powyżej w ramach ustaleń faktycznych Sądu). W tym miejscu należy podkreślić, że strona powodowa na rozprawie w dniu 27 maja 2024 r. przyznała w zakresie okoliczności wskazanej w zdaniu poprzednim rację stronie pozwanej.

Jednakże odmienne brzmienie w/w regulaminu nie prowadzi, w ocenie Sądu, do wniosku, że w dacie zawierania umowy z 25 maja 2020 r. pozwana jako beneficjent programu nie miała obowiązku uwzględniania przedsiębiorstw powiązanych i partnerskich przy ocenie czy spełnia warunki skorzystania z subwencji finansowej.

Z ustaleń Sadu wynika, iż przedmiotowy regulamin został faktycznie odmiennie zredagowany, ale w obu jego brzmieniach, co istotne na gruncie niniejszej sprawy, także w brzmieniu z dnia 25 maja 2020 r. odwoływał się do definicji MŚP zawartej w Załączniku I do Rozporządzenia Pomocowego, przy czym w innym miejscu niż późniejsze brzmienie tego regulaminu. W zakresie stanu powiązania z innymi przedsiębiorstwami istniały następujące warunki programowe: § 10 ust. 3 regulaminu – „Określając status Mikroprzedsiębiorcy lub MŚP, Beneficjent jest zobowiązany zweryfikować, czy zachodzą po jego stronie powiązania w ramach relacji łączących go z innymi przedsiębiorstwami (m.in. w ramach grup kapitałowych), które mogą mieć następujący charakter i w razie konieczności sumować dane dotyczące przedsiębiorstw z nim powiązanych w następujący sposób: (i) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa powiązane – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się w całości dane przedsiębiorstw powiązanych, (ii) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada Przedsiębiorstwa partnerskie – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się dane przedsiębiorstw partnerskich proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (z tym że należy wziąć pod uwagę wyższy udział) – nie dotyczy to publicznych korporacji inwestycyjnych, spółek venture capital, osób fizycznych lub grupy osób fizycznych prowadzących regularną działalność inwestycyjną jako tzw. „anioły biznesu”, o ile całkowita kwota inwestycji tych inwestorów w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 EUR; inwestorzy instytucjonalni, w tym fundusze rozwoju regionalnego”, § 10 ust. 4 regulaminu - „Wskazane wyżej powiązania mogą zachodzić również za pośrednictwem innych przedsiębiorstw, oraz osób fizycznych i ich grup, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych”, § 10 ust. 5 regulaminu – „Zawsze dużym przedsiębiorstwem będzie taki podmiot, którego 25 % lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, przez co najmniej jeden organ publiczny”, § 10 ust. 6 regulaminu - „Dane przedsiębiorstw, które podlegają sumowaniu należy ustalać na podstawie ksiąg rachunkowych lub danych pochodzących ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego”, § 10 ust. 7 regulaminu - „Szczegółowe informacje dotyczące ustalenia statusu przedsiębiorstwa znajdują się w Załączniku I Rozporządzenia Pomocowego”(k. 300). Należy podkreślić, iż par. 10 pkt 7 regulaminu w brzmieniu z dnia 25 maja 2020 r. wprost w ramach warunków programowych wskazywał na konieczności uwzględnienia definicji przedsiębiorcy zawartej także w załączniku I Rozporządzenia Pomocowego (k. 300).

W konsekwencji należało podzielić stanowisko strony powodowej, iż w celu uzyskania dofinansowania istniał obowiązek spełnienia wymogu określonego w treści Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego, tj. limitowanego stanu powiązań z innymi podmiotami. Jak już zostało to uprzednio wskazane Sąd w niniejszej sprawie uznał, iż powódka nie wykazała i nie udowodniła, aby pozwana pozostawała z innymi podmiotami w stanie powiązania, który nie kwalifikował pozwanej do uzyskania subwencji.

Przedstawiona powyżej argumentacja jest wystraszająca do rozstrzygnięcia sprawy.

Z tego względu poniższe odniesienie się do pozostałej argumentacji strony pozwanej należy uznać jedynie za rozważania poczynione dla wyczerpania ich toku.

Przed wszystkim należy podnieść, iż pozwana nie wykazała i nie udowodniła, aby nie zapoznała się lub nie mogła zapoznać się z w/w regulaminami. Z treści umów zawartych przez strony wynika, iż pozwana potwierdziła, iż zapoznała się z nimi (par. 11 ust. 4 umowy subwencji 1.0 oraz par. 2 ust. 3 umowy 2.0).

Sąd podzielił pogląd strony powodowej, iż decyzje umorzeniowe nie stanowiły zwolnienia pozwanej z długu w rozumieniu art. 508 kc. Zwolnienie z długu jest umową, a decyzje umorzeniowe powoda stanowiły jednostronne czynności prawne. Ponadto oświadczenie powoda o umorzeniu subwencji odnosiły ostateczny skutek dopiero wówczas gdy powód uznał ostatecznie, że zostały spełnione przesłanki do zastosowania takiego umorzenia (par. 13 ust. 2 regulaminu 1.0, par. 15 ust. 2 regulaminu 2.0). W niniejszej sprawie nie doszło ostatecznie do takiego uznania po stronie powoda.

Należało także zgodzić się z powodem, że oświadczenia pozwanej były wstępnie weryfikowane w sposób zautomatyzowany i uproszczony. W przypadku obu kontraktów powód został na podstawie umowy wyposażony w uprawnienie do ostatecznej weryfikacji wniosków po wypłacie subwencji (par. 2 ust. 7 umowy subwencji 1.0 oraz par. 3 ust. 2 lit. a umowy subwencji 2.0).

Zdaniem Sądu w sprawie nie znajduje zastosowania inna podstawa prawna do potencjalnego uwzględnienia zgłoszonych roszczeń poza reżimem odpowiedzialności kontraktowej (art. 471 i nast. kc). Opisane przez powoda zachowanie pozwanej może być oceniane jedynie jako zdarzenie polegające na nienależyтым wykonaniu umowy. Pozwana nie dokonała wobec powoda czynu bezprawnego poza łączącymi ją z powodem stosunkami umownymi. Nie zachodzi także podstawa do odnoszenia się do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, albowiem potencjalny obowiązek zwrotu subwencji z przyczyn wskazanych przez powoda wynika wprost z postanowień umownych łączących strony (par. 11 ust. 13 regulaminu dotyczącego pierwszej umowy oraz par. 16 ust. 7 regulaminu dotyczącego drugiej umowy).

Jako chybiony należało uznać zarzut przedawnienia roszczenia. Zdaniem Sądu termin przedawnienia roszczenia wynosi w niniejszej sprawie 6 lat, a nawet gdyby przyjąć, iż wynosi on 3 lata, to mając na uwadze datę wniesienia pozwu w niniejszej sprawie oraz zasadę, że koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego (art. 118 kc), należałoby i tak uznać, iż powód skutecznie przerwał bieg terminu przedawnienia niniejszą akcją procesową.

Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 kpc, stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, który strona pozwana wygrała w całości. Na podstawie art. 108 kpc Sąd pozostawił wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.